

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė
Lithuanian World Community

LR Prezidentui V. Adamkui
LR Seimo Pirmininkui A. Valinskui
LR Ministrui Pirminkui A. Kubiliui

2009-02-02

EUROPOS KRAŠTŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ PIRMININKŲ SUVAŽIAVIMAS

2009 M. SAUSIO 30 D. – VASARIO 1 D., HIUTENFELDAS

IŠVADOS IR PASIŪLYMAI

Europos kraštų lietuvių bendruomenių pirmininkų suvažiavime apžvelgta, kaip sprendžiami praėjusiais metais įvykusiame Europos lietuvių bendruomenių (ELB) ir Lietuvos diplomatinės atstovybės vadovų susitikime iškelti ELB ir Lietuvos institucijų sąveikos klausimai.

ELB atstovai reiškia padėką LR vyriausybei už tęstinę pagalbą ir finansinę paramą lietuvių puoselėti ir vykdyti įvairiems su Lietuvos pristatymu Europoje susijusiems projektams ir tikisi tolesnio dalykiško bendradarbiavimo šioje srityje.

1. Dalyviai konstatavo, kad esama ELB ir Lietuvos institucijų ryšių konsulinėje srityje teigiamų poslinkių. Pagerėjo tam tikri konsulinių paslaugų teikimo aspektai. Pavyzdžiui, norint gauti asmens gimimo liudijimą nebereikia atvežti naujagimio į konsulatą. Vis dėlto dar yra spręstinių klausimų. Prašome, kad **nebūtų reikalaujama versti asmens dokumentų į lietuvių kalbą** iš pagrindinių Europos kalbų. LR vyriausybės prašome **teikti elektronines konsulines paslaugas**, t. y. suteikti galimybę užsisakyti ir gauti reikiamas pažymas ar kitus dokumentus elektroniniu būdu (internetu), ir **įdiegti atitinkamas konsulinio aptarnavimo internetu sistemas**.
2. Itin aktualus ir vienas iš pagrindinių toliau išlieka pilietybės klausimas. Giname poziciją, kad siekiame ne dvigubos pilietybės, o **prigimtines teises į Lietuvos pilietybę**, kuri yra garantuojama Lietuvos Respublikos Konstitucijoje. Būtina ieškoti galimybių **įstatymu ginti kiekvieno lietuvių prigimtine teisę**.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė
Lithuanian World Community

3. Europos kraštų lietuvių bendruomenių pirmininkų suvažiavime, kaip ir praėjusiais metais, diskutuota lietuvių politinio aktyvumo klausimu. Pažymėta, kad, viena vertus, bendruomenės turėtų skatinti jų kraštuose gyvenančius Lietuvos piliečius dalyvauti Lietuvos politiniame gyvenime, ypač rinkimuose. Kita vertus, pripažinta, kad dabartinį rinkimų įstatymą reikia tobulinti. Manome, kad įkūrus atskirą rinkimų apygardą užsienyje gyvenantiems lietuviams būtų paskatintas jų politinis aktyvumas ir jie noriai dalyvautų balsuojant per rinkimus. Taigi **siūlome teikti LR Seimo rinkimų įstatymo pataisas dėl atskiros rinkiminės apygardos, skirtos užsienio lietuviams**. Taip pat prašome suteikti galimybę **balsuoti internetu**, nes šis balsavimo būdas itin patrauklus Europos jaunosios kartos lietuviams ir neabejotinai padėtų padidinti jų politinį aktyvumą.
4. Atsižvelgdami į tai, kad 2009 metais labai sumažėjo (37 procentai) TMID'o skiriamų lėšų ELB projektams finansuoti, siūlome **persvarstyti prioritetinių veiklos sričių rėmimo tikslingumą ir efektyvų lėšų panaudojimą** ir tuo tikslu atlikti lėšų monitoringą. Būtina atsižvelgti į teikiamų finansuoti projektų naudą ir juos įgyvendinant **sukuriamą pridėtinę vertę** Lietuvai Europoje. Visais atvejais pirmenybė turėtų būti teikiama lituanistiniam švietimui, lietuviškų mokyklėlių veiklai ir lietuviško žodžio sklaidai.
5. Siekdami, kad būtų palengvinta užsienio lietuvių bendruomenių veikla, siūlome **pakoreguoti paraiškų teikimo tvarką**, tai yra sudaryti galimybę teikti paraiškas du kartus per metus. Taip pat siūlome **supaprastinti atsiskaitymo už projektus tvarką**, nereikalauti atsiskaitymo dokumentų vertimo iš populiarių Europos kalbų (pavyzdžiui, anglų, vokiečių, prancūzų) į lietuvių kalbą ir pripažinti dokumentus išdavusiose valstybėse naudojamų formų dokumentus.
6. Vienas iš pagrindinių pirmininkų suvažiavimo klausimų buvo ir Lietuvos vyriausybės dėmesys visiems užsienyje gyvenantiems lietuviams. Į Europos kraštų lietuvių bendruomenių pirmininkų kreipimąsi, siųstą LR Prezidentui, Seimo Pirmininkui ir Ministrui Pirmininkui, atsakyta, kad vykdant LR vyriausybės programą koordinuoti užsienio lietuvių reikalus pavedama Užsienio reikalų ministerijai.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė
Lithuanian World Community

Užsienio reikalų ministras V. Ušackas pristatė projektą „Dėl valstybės politikos užsienio lietuvių atžvilgiu“, kuriame išskiriami du lygmenys: politinis strateginis ir institucinis administracinis. Politiniu strateginiu lygmeniu siūloma įsteigti tarybą, kuri veiktų aukščiausiu lygiu. Ji būtų sudaryta iš Užsienio reikalų, Švietimo ir mokslo, Kultūros, Finansų, Socialinės apsaugos ir darbo, Vidaus reikalų ministrų, Kūno kultūros ir sporto departamento prie LRV direktoriaus ir 8 lietuvių bendruomenių atstovų. Taryba būtų pavaldi Ministrui Pirmininkui. Administraciniu instituciniu požiūriu Užsienio lietuvių departamentas taptų tiesiogiai pavaldus užsienio reikalų ministrui.

Nutarta **supažindinti** visas pasaulio lietuvių bendruomenes su šiuo projektu ir paprašyti **pateikti pastabas bei klausimus** dėl užsienio ministro V. Ušacko pateikto TMID'o reorganizacijos projekto per 30 dienų.

7. Sveikintina, kad Lietuvos Respublikos Seimo ir PLB komisija išliks ir tęs savo veiklą.
8. Dalyviai remia PLB siekius, kad **Valdovų rūmuose būtų skirta menė** jos veiklai reprezentuoti.

Pagarbiai,

Dalia Henke

PLB VALDYBOS Europos kraštų reikalų komisijos pirmininkė